

ע"ה:

הגשרפין פרק תשיעי סנהדרין

מסורת הש"ס

עין משפט
גד מצוה

ל"ד א ב מ"י פ"ד מהל'
ד"ה הלכה ג'
ל"ה ג מ"י פ"ד מהלכ' ב'

מוקף רש"י

על משנתו.
כדמחזיקין על טורו, שכן
לכחו ולחטו והלאה
וכחובות ג'... מילד
שחובשין אותו. לא נאמר
מקלה זה אלא למדן
דעל דהכח וזהו חובש
למשכן יתבאר אם המטה
הוא כפי האמורין עד
שנאמר אל יקום והתקן
מחוץ לו ונקמה המטה
דעד השתא לא יאמר
כ"ד אלא נאמר ויש
שהמקושש במיתה. ופי'
על גב דמחזיקין על טורו
מה יעשה לו. ה"ט הלכה
אלו הם נפקיה המורה
אלו חמקין ה"ק. כדמפיש
ואיל ורש"י ב"ב ק"ס.
שאר יצא מ"ד זכאי.
על גב דמחזיקין על טורו
כדן מלאי לו זכות. א"ן ל'ג'
לחייט ורש"י ז"ל.

מגדף הוראת שעה היתה. איכא למאן דלמך לקמן (דף פ' ע):
מקושש נמי הוראת שעה היתה:
לא היה יודע באיזו ביתה. וה"ע דמיתה פתח חנק היא ממון
הסכנה היה ממנה לעובד עובדת כוכבים דנקפיה * דמחלל
שנת כפרהסוף כסופר בעיקר דכופר
במעשה בראשית:

בשלמא ז"ב נחמיה היינו
דכתיב תרי אומדני
כו'. ולא לפוטרו ממיתה אינטרין
דקאמרינן לעיל וכי ק"ד הוא מהלך
וזה נהרג אלא אחת קרא לאשמעינן
דלמדוהו למיתה פטור דלא משמיה
דמשלס ריפוי וזנת וא"ע דדיני
ממונות מחזיקין בין לזכות בין לחובה
(לעיל דף ג'). דלקלא דעתך כיון
דלמדוהו למיתה פטור דלא משמיה
הוא דרמימו עליה ומיהו קשה הא
דקאמרינן לעיל ורבנן הא ונקמה
המכה מאי דרשי ביה הא בין רבנן
ור' נחמיה אית פטור דלא אומדני
וכי היכי דמוקי ליה ר' נחמיה למי
אומדני דידיה מוקמי ליה נמי רבנן
למרי אומדני דידיה לאמדותו לחיים
ומת דמשמע הכא דלרבנן כתי
קרא י"ט לומר מקשה ליה משום
דונקה המכה אלס יקום כמי
דלייכי בלמדוהו למיתה ומיהו:
וחד אמרוהו לחיים ופת. פירש
נקונטרס דכשניהם משלס
ממון וקלא קשה אמדותו לחיים ומת
לייכי כחייבי מיתות שובגין דפטורין
דלא דפטור ממיתה לא מן הדין
אלא משום דלא מנית דין זכאי:
א"י

על משנתו ונקמה המכה וכי תעלה על
דעתך שזה מהלך בשוק וזה נהרג אלא זה
שאמדותו למיתה והקל ממה שהיה ולאחר
כך הכביד ומת שהוא פטור ורבנן האי ונקמה
המכה מאי דרשי ביה מלמד * שחובשין
אותו ורבי נחמיה חבישה מנא ליה יליף
במקושש ורבנן נמי לילפי במקושש מקושש
בר קטלא הוא ומשה לא הוה ידע קטליה
במאי לאפוקי האי דלא ידעינן אי בר
קטלא הוא אי לא בר קטלא הוא ורבי
נחמיה יליף כמגדף דלא הוה ידע אי בר
קטלא הוא וחבושוהו ורבנן מגדף הוראת
שעה היתה כדתניא * יודע היה משה
רבינו שהמקושש במיתה שנאמר 'מחלליה
מות יומת אלא לא היה יודע באיזו מיתה
נהרג שנאמר 'כי לא פורש וגו' אבל מגדף
לא נאמר בו אלא 'לפרש להם על פי ה'
שלא היה משה יודע אם הוא בן מיתה
כל עיקר אם לאו בשלמא לרבי נחמיה
היינו דכתיבי תרי אומדני חד אמדותו
למיתה וחיה וחד אמדותו למיתה והקל
ממה שהיה אלא לרבנן תרי אומדני למה
לי חד אמדותו למיתה וחיה וחד אמדותו
לחיים ומת ורבי נחמיה אמדותו לחיים ומת
לא צריך קרא * שהרי יצא מביט דין זכאי
ואמדותו למיתה וחיה פוטרין אותו אמדותו
למיתה והקל ממה שהיה אומדני ואם לאחר
כן הכביד ומת הלך אחר אומדן דברי רבי נחמיה וחכמים
אומרים אין אומדן אחר אומדן תניא אידך * אמדותו למיתה אומדני
אותו לחיים אומדן אותו אומדן שני לממון ואם משלם
נוק וצער לירושם מאימתי משלם משעוה שהכרה וסתמא כרבי
נחמיה: **מתני'** נחכין להרוג את האדם לעובד
כוכבים והרג את ישראל לנפלים והרג את בן קיימא פטור 'נחכין
להכותו על מתניו ולא היה בה כדי להמיתו על מתניו והלכה לה
על לבו והיה בה כדי להמיתו על לבו ומת פטור נחכין להכותו על לבו
והיה

גמ' על משנתו. ממרגמינן על כוריה שנתרפא לגמרי ושענן על
כחו: וכי פטלה על דעתך. למה לי למימר ונקמה המכה * מיתה: אלא
זה שאמדותו. ממחילה למיתה וזכא הכתוב ללמדך שאם יקום מן
המשכב והתהלך נחון ואמדותו למשנתו חיים ונקמה המכה ואפי'
מת לאחר מכן שחור והכביד: ורבנן
האי ונקמה המכה מלמד שחובשין
אוסו. אם אמדותו למיתה מובשין
את המכה שלא יכרח עד שנתראה אם
ימות אם לאו להכי אחי ונקמה המכה
דמשמע לכסיקוס ונקמה מכלל דעד
השתא חטוש הוא: יליף ממקושש.
דכתיב (במדבר טו) ויניחו אותו
במשמר: מקושש בר קטלא הוא.
שפיעא ליה למשה דבר קטלא הוא
דכתיבי לקמן כדכתיבא יודע היה
משה רבינו שהמקושש במיתה שהרי
כבר נאמר בתורה ממחילה מות
יומת אבל לא היה יודע באיזו מיתה
יומת. רבנן סבירא להו כמאן דלמרי'
לא נענין שידועוהו בהמתאמו בלחיה
מיתה נהרג: דלא היה יודע אי בר
קטלא הוא אי לא. כדמפרש לקמן
אבל מגדף לא נאמר בו אלא כמגדף
וכי: סוראס שעס היס. אי לא
כתב חבישה דהכא מחבישה דהתם
לא הוה נגמרינן דהוראת שעה היתה
שהרי לא נטוו ממחילה על אותה
חבישה ונעמלסן עשו לכיון דלא
נאמר בו מיתה ממחילה מה ספק
היה להם להטיל עליו ספק מיתה
ולחובשו: דפניא. סיימנא להא
דלמך לעיל מקושש לא נסתפקו עליו
אלא בלחיה מיתה יומת אבל מגדף
לא היו יודעינן שהיה חייב מיתה:
מה יעשה לו. משמע בר עשייה
הוא אבל לא היו יודעינן מהו: לפרש
להס. ולא כתוב מה יעשה משמע
כל דיתו היו לריכין לפרש להס:
בשלמא לר' נחמיה. דלמך ונקמה המכה
לאמדותו למיתה והקל וחור והכביד
אחא היינו דכתיבי תרי קלאי ימירא
לאומדנא דאס בל למדנו שהחובל
בחיבורי חייב כריפוי וזנת דמסיק
שנתו יתן וגו' (שמות כ"ג) נכתוב והכה את
רעו בלחין או בלחגרוף ונפל למשכב
שנתו יתן ורפא ירפא ולא ימות
ימירא הוא למדרש וכן אם יקום

(א) כי ק"ע... (ב) נפיל
ע"ו: (ג) מיר סה: ע"ש.
(ד) חוספת' דכ"ק פ"ט
'ע"ש. (ה) שמות לא.
(ו) לקמן פ"ו:

תורה אור השלם

- 1. ושומרת את השבת
לא פורש מה יעשה לו.
במדבר טו ל"ד
2. ויצוהו במשקל
לפרש להם על פי יו'
ויקרא כו י"ב

גליון הש"ס

תוס' ד"ה א"ו וכו' דמחלל
שבת כפרהסוף. ק"ל דלמי
זה לא היה ספיקו של משה
רבינו ע"ה רק במחלל
כפרהסוף דהו' כסופר
כעיקר א"כ ע"מ מ"ל
למה דמחלל שבת נענש
בפיקול דלמאן הא דמקושש
בפיקול היינו דהקב"ה
הפסיק עם משה רבינו ע"ה
בסכר לו ודוקא כפרהסוף
אלא נענש מ"ל:

והיה